Nyíri Attila

Gondolatok utazásnál

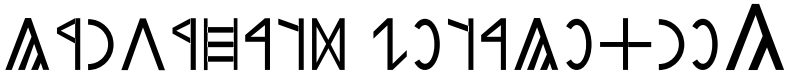

Gondolatok útközben
(1. rész)

Mióta vagyunk úton, nem tudom, de azt sem, hogy hová megyünk.

Az utazók közötti érintkezésnek csak a felszínes formái maradtak meg, és talán ezért is mindnyájunkon a fásultság és beletörődés uralkodott el. A sorsunk közös, ugyanakkor egyéni. Kell, hogy legyen időnk arra, hogy átmeg átgondoljuk a múltat, és újra meg újra felidézzük azt, amit átéltünk, elkövettünk és talán már meg is bántunk. A múltnak a feldolgozása nem nagy feladat, de a jövő feldolgozása már erőfeszítést igényel.

Az egyéni az, amellyel mindegyikünknek külön-külön kell megbirkóznia, ezt nem vállalhatjuk át egymástól, de segíthetünk egymásnak.

Lehet, hogy ez kizárólag lelkiismereti kérdés?

Az utazók sokkal inkább ösztönlények semhogy megszólaljon bennük valami belső hang.

Számukra nem az az elviselhetetlen, aminek nagy a valószínűsége, hanem az, aminek arányait, illetve előidézett hatásait nem látják előre. Bizonyos mértékű torzulás tudatosan is felhasználható anélkül, hogy a természetes, mindennapi megszokott kép megváltozna. Bajt a torzulás nagymértékű növelése okoz. Ekkor már a keletkezett hibákat nem lehet egyszerűen a zavaró háttér eltűntetésével meg nem történtté tenni.

Az olyan cselekedeteket lehet elítélni, amelyet az ésszerűség nem fogad el, a gondolat még az ésszerűséggel szemben is szárnyalhat.

A mostani elkülönítés arra jó, illetve arra való, hogy – már semmitől sem tartva – gondosan egymásba illesszük a hiányzó láncszemeket, amely eddig a megfelelő készség hiányában nem sikerülhetett. Lassanként a fogalmak azonosulnak, és helyreáll a sokrétűségben az önálló irányítás segítség nélkül is. Azok a kötések, amelyek eddig lebegő helyzetben tartották az összekuszálódott gondolatokat, rendeződnek, és a fordított helyzet, amely ez ideig csak kisegítő szerepet játszott, teljesen eltűnt.

Vajon meddig tart az utazás?

Lassan-lassan a félreértések is tisztázódnak, és a viszonyítás módszerét felváltja az elemzés. Az ember hosszú időn át nem nélkülözheti a változatos kísérleti megoldásokat, de az események összefüggését a saját bőrén érzékeli. A változás természetes következménye az idő és távolság legyőzése. A bezártság gyakran ugyanannak az állapotnak kétféle megnyilatkozási formája.

Az egyetemes lét összefüggései sokkal bonyolultabbak, hogysem azokat egyértelmű törvényszerűségekkel lehessen megmagyarázni. Az egyhangúság és egysíkúság miatt a folyamatos gondolkodás nem mindig biztosítható. A szervezet nem úgy van igénybe véve, ahogyan természetes körülmények között – az állandó változás mellett – várható lenne, hanem a mesterséges rend szeszélye határozza meg azt az utazás során. Az egyes utazók cselekedeteinek, indítékainak feltárása lényegesen több befektetést igényelne, s ezt idő hiányában nem lehetne hasznosítani.

Mire vagyunk képesek?

Mi az, ami rendelkezésünkre áll?

Egy-egy emberi agy megszabott energiaforrással rendelkezik, de az emberi faj részére folyamatosan rendelkezésre áll, s ezáltal kifogyhatatlan, örökké megújuló energiatartalék.

Nem vagyunk teljes körű urai a bennünk lakozó lelki jelenségeknek, de minél jobban megismerjük korlátainkat, annál jobban megszabadulhatunk saját tehetetlenségünktől. Ezáltal megszűnnek azok az elképzelések és gátlások, amelyek korábban nem megfelelő irányban befolyásolták viselkedésünket. Az, ami felváltja, az érzelmi szempontból értékelhetetlen.

A gondolatok korlátozásával a cselekvőképesség is lelassul, és ennek megfelelően a következtetés végrehajtása során egyénenként is eltérések adódnak.

A legnagyobb baj az, hogy nem látjuk világosan a következményeket.

Mi marad?

A tűrés és a felszínes dolgok – fontos és kevésbé fontos feladatok – kényszerű végrehajtása.
Ez a cselekvés, vagy ha úgy tetszik, munkavégzés egyszerűen és pontosan szabályozható.
A környezet nem várja el következetesen a hagyományos irányítást, de lényeges, hogy az egyéni indítékok ne legyenek ellentétesek azzal, amit az megkíván.

A feltételeket nem lehet ötletszerűen behelyezett korlátozó szabályokkal kialakítani.
A szorongás-oldás, amely zavaros, nehezen tisztázható bűntudatból keletkezik, nem valósítható meg, mivel a körülmények a valóságot megváltoztatták, átfestették. Az alkalmazkodás akadályozhatja csak meg a gondolkodás túlterhelését.

Nincs kibe belekapaszkodni!

Ez még nem ok a szorongásra, de a megtörtént cselekményt már nem lehet megfelelő módon elrendezni, mivel túlságosan sok szálon fut. A jelenlegi eltorzult kapcsolat vált ki belőlünk szorongást, s ez nyilvánvalóan növeli a körülöttünk kialakult feszültséget.

Mindennek a természet törvényei szerint kell fejlődnie. Az elemi szálak felépítésének ugrásszerű megváltoztatása: elszakadás a környezettől.

Hogyan lehet ott élnünk, ahol magunk sem ismerjük a veszedelmeket?

Mibe kapaszkodhatunk?

Talán a vallásba, amely főbb irányvonalaiban nincs ellentétben az ésszel. Vallás és hit nélkül nincs erkölcs, erkölcs nélkül nincs társadalmi rend.

Ezek hiányában az út a bűn fertőjébe vezet, vagy lelkiismeretünk visszatérít őseink hitéhez.

Az átélt múlt és az elkövetett tett, mint folt, beivódik a sorsunk szálai közé eltávolíthatatlanul. Néha ösztönösen, néha tudatosan menekülni szeretnénk önmagunk elöl. Azonban előbb-utóbb belátjuk, hogy ennek sikertelensége törvényszerű. Mióta hallunk a demokráciáról, az egyenlőségről és a mindenkit megillető jogról! Csak az a baj, hogy a megvalósításnál az egyenlőség a választási szavazatgyűjtő ládába helyezendő papírrá zsugorodik. Ezek után nem tehetünk arról, hogy előítéleteink vannak. Ezek apró lánggal égnek bennünk és csak a megfelelő alkalomra várnak: a robbanásra. Az átalakulások a társadalomban azonban nem történnek máról holnapra, sok-sok tényező van, amely csökkenti az átváltozás sebességét,

Honnan van – ezek után – mégis energiánk az úthoz?

Onnan, hogy mentesíteni tudjuk magunkat a legnehezebb és legnagyobb erőfeszítést igénylő terhelés alól. Az esetek döntő részében ez nem fizikai igénybevételt jelent.

Érdekel-e egyáltalán ki van mellettem az úton?

Az együtt éléshez megalkuvás kell: érzelmi összehangoltság, a másik mélyebb megismerése és nem utolsósorban az, hogy milyen jövőt tervezek a velem együtt élők számára. Ez a kapcsolat szenved most kárt. Melyik a súlyosabb: az amelyik a külszínen keletkezik, vagy amelyik a mélyben?

Egyáltalán mit tudunk a mélyről?

Érzékeink, ősi ösztöneink eltompultak a rájuk nehezedő, fokozott nyomás alatt. Az egymással történő érintkezés folytán szándékos súrlódásnak vagyunk kitéve, s így lassan lekoptatják rólunk mindazt, ami az egyéniséget meghatározza.Az eredmény fényesen tükrözi a szándékosságot: a társadalmi és emberi viszonyok „gondolkodás” mentességét.

Hová lettek a feltárt és felhalmozott ismeretek, amelyek gondolkodásunkat és további utunkat is jó irányba terelhetnék?

Csak a szorongás az, amely megmaradt?

Döntenünk kell, különben súlytalanná válunk, és kényszerpályára kerülünk! Olyan vizsgálat kell, amely mindenre kiterjed, és a lélek további megsértése, roncsolása nélkül elvégezhető.

Fel kell mérni nemcsak a test, de a lélek teherbírását is, mert ha nem megfelelően szilárd alapra építkezünk, akkor vagy a teherbíró képesség hiánya miatt roskad össze az épület, vagy túlságosan nagy árat kell fizetnünk az alap megerősítéséért.

Áthidalhatók-e a ránk kényszerített szabályok, vagy bele kell illeszkednünk egy számunkra idegen környezetbe, amely végtelenül távol áll gondolkodásmódunktól? Bekövetkezik-e az, ami már elkezdődött: az ismeretek olyan mértékű áramlása, amely önmagáért mozog, a benne hordozott tartalomtól függetlenül? Ha igen, akkor csaknem feleslegesek vagyunk, és pályánk egyre megkötöttebbé válik.

A megvalósulás felé vezető úton nemzedékek sora vitte egy-egy lépéssel előbbre a gondolatot. A jelen állapot nem a legalkalmasabb az események felmérésére. Túl sokfelé irányul a figyelem, és a mondanivaló mélyebb tartalma nem jut el az érdekeltekhez. Ez az állapot az elhamarkodott ítéletek korszaka és az igazságos vélemény kialakulásának mindenáron történő megakadályozása. Más szóval: vajúdás.

Nemcsak körülöttünk változik minden, hanem mi is folyamatosan változunk. Ezek a változások, ha rugalmasan követjük azokat, nem okoznak bajt, míg ellenkező esetben veszélyesek lehetnek szervezetünk számára.

Milyen lesz az a hely, ahová el kell érkeznünk?

Ezt sem tudjuk, csak homályos elképzeléseink vannak az új megszületéséről, amely most alakul: szenny, salak, fájdalom és gyötrődés között. A korszakot alakító hordozóanyagok mélyen beleivódnak a tudatunkba, és ott szilárdulnak meg, kinél előbb, kinél utóbb.

Az ablakon kinézve, mint az olasz tengerparton, egymás után jönnek az alagutak. Mire szétnéznénk, már újra sötétség borul ránk. Szándékos ez, vagy a természeti törvények szeszélyes változása folytán alakult így, ezt már nem lehet kideríteni. Nos, ezekből a pillanatképekből kell összerakni a valóságosan közelítő jövő képét. Azt hiszem túlságosan sok részlet hiányzik a kirakósjáték befejezéséhez, s ennek következménye a belső összezavarodás. A megtörtént események, az átélt valóság, mint feszítőerő dolgozik bennünk és indulatokat kelt.

Mi lehet a kiút?

Azt hiszem, a gondolkodásmód megváltoztatása: meg kell tudnunk különböztetni a fontosat a kevésbé fontostól, és látni előre a következményeket is.

Az utolsó és leghosszabb alagút még hátra van. Ezen mindenképpen át kell mennünk ahhoz, hogy elérjük azt, ami elűzi a sötétséget megszűnteti a szorongásunkat, és úgy gondolom, ez az amire – kevés kivétellel – mindannyian vágyunk.

Kispest, 1995. jégbontó havában

Az utazás folytatódik
(2. rész)

Úgy tűnik számomra, hogy az utazás megkezdésétől már egy örökkévalóság telt el. Ki tudja?

Mi is az örökkévalóság?

Egy régi mese szerint, volt egy gyémánthegy, amelyhez minden évben egyszer odarepült egy kismadár és megköszörülte a csőrét. Nos, amikor ez a gyémánthegy elkopik, akkor telik le az örökkévalóságnak első másodperce. Ez alapján az utazás is öröktől fogva tart és tart is majd örökké.

Mit őrzünk meg az utazás során?

Bizonyos hatalmat, amely előjogokat biztosít, emlékeket, amelyek a múltat idézik és megszokott viselkedésformákat, amelyek a szertartásokat elevenítik fel.

Az a képesség, amely ösztönszerűen pillanatok alatt tekintette át, foglalta össze és használta fel az adott helyzet összes lehetőségét, úgyszintén háttérbe szorult. Rendkívül nehéz segíteni a dolgon, mert lehetetlen mindent a megszokotthoz igazítani, illetőleg képtelenség volna azt kívánni hogy a fennálló – sok esetben indokolatlan – egyenlőtlenségeket, magyarázat helyett csökkentsék.

Az utazás során változik az időhöz való viszonyunk is. A megtett utunk során megrövidült a színes tervekkel átszőtt jövő és súlyosbodott az önmagában létező, nem kizárólagosan emlékezetre épülő, múlt.

Az utazás folytatódik
(2. rész)

Úgy tűnik számomra, hogy az utazás megkezdésétől már egy örökkévalóság telt el. Ki tudja?

Mi is az örökkévalóság?

Egy régi mese szerint, volt egy gyémánthegy, amelyhez minden évben egyszer odarepült egy kismadár és megköszörülte a csőrét. Nos, amikor ez a gyémánthegy elkopik, akkor telik le az örökkévalóságnak első másodperce. Ez alapján az utazás is öröktől fogva tart és tart is majd örökké.

Mit őrzünk meg az utazás során?

Bizonyos hatalmat, amely előjogokat biztosít, emlékeket, amelyek a múltat idézik és megszokott viselkedésformákat, amelyek a szertartásokat elevenítik fel.

Az a képesség, amely ösztönszerűen pillanatok alatt tekintette át, foglalta össze és használta fel az adott helyzet összes lehetőségét, úgyszintén háttérbe szorult. Rendkívül nehéz segíteni a dolgon, mert lehetetlen mindent a megszokotthoz igazítani, illetőleg képtelenség volna azt kívánni hogy a fennálló – sok esetben indokolatlan – egyenlőtlenségeket, magyarázat helyett csökkentsék.

Az utazás során változik az időhöz való viszonyunk is. A megtett utunk során megrövidült a színes tervekkel átszőtt jövő és súlyosbodott az önmagában létező, nem kizárólagosan emlékezetre épülő, múlt.

Abba a hátizsákba, amelybe a múlt eseményei kerülnek, célszerű minél kevesebbet becsomagolni, így át kell gondolni jó előre, hogy mire van feltétlenül szükségünk a további úton, és csak azt vinni magunkkal. A fiatalok azt a hátizsákot – amelybe az általunk jónak tartott valóság egy darabkáját helyeztük – az első sarok után eldobják, és így felszabadultan, a maguk rögös, gödrökkel tarkított útját járva, teszik meg az első és további lépéseket.
Ilyen módon a gyerek a szülőkhöz való viszonyának átalakulása szükségszerűen megváltoztatta a családot is. Ezzel együtt a változások bekövetkezését túlnyomórészt természetesnek tekinthetjük.

Az életszakaszoknak egymás utáni – gyors vagy kevésbé gyors – váltakozása olyan, mint a gyorsvonat ablakai előtt elhaladó sürgönypóznák – ismétlődően – egymást követő üteme.

A gyermekkori szemlélődést felváltja az akarat időszakának kialakulása, ezt követi a tapasztalat fellépésének állapota, s végül ismételt visszatérés a szemlélődő magatartáshoz. A párhuzamos görbék ívet alkotva ilyen módon bezárulnak. Ezért érti meg egymást tökéletesen a két véglet. Az utazás során ez is egyik csodája a gondviselésnek.

Sok tapasztalat és a helyzet megfelelő felmérése szükséges ahhoz, hogy idáig biztosan eljuthassunk. Mindenkinek van valami tartaléka, amellyel már születéskor rendelkezik, s ez nem véletlenszerű, mert különben el kellett volna pusztulnunk mindjárt a legelső lépések megtételénél, az út elején. A véletlenszerű jelenség a társadalomban – jelen körülmények között – ritkaság, de nem kizárólagos, és a meglévő bajok orvoslását is a gyökereknél kell kezdeni. Azonban a baj felismeréséhez még többirányú tapasztalat is szükséges. Évek, sőt tizedévek alatt szerzett apró kis megfigyeléseket nagyon kevés ember tud tapasztalattá, alkotó tevékenységgé sűríteni. Ehhez igen sok idő, nagy emberismeret, kellő alázat és különleges adottság kell. Mindent megfigyelni, a megfigyeléseket elraktározni, belőlük gyakorlati következtetéseket levonni, azokat kipróbálni, az eredményekből tovább következtetni, a régi megfigyeléseket kiegészíteni és módosítani mindaddig, amíg ezekből használható, gyakorlatban értékesíthető tapasztalatok lesznek: ez a feladat, és ez adja a tudást.

Sok más egyébhez hasonlóan ez sem foglalkozásszerű ismeretszerzés, hanem képesség, amely később igazolja a hivatást, sőt az elhivatottságot.

Az utazás során mások tapasztalata és segítsége nélkül lényegesen lassabban juthatunk előre, csak a lélek terhelése nő, más értelemben az egyén kijelölt szerepe változik. Az eddigieknél szélesebb alapokon messzebbre juthatunk a meggyőződéseinkben és a tagadásban.

Az, ami a mai társadalmunkban kényszerként hat, az a jövő társadalmában magától értetődő lehet, természetesen amennyiben szabad akaratunkból tesszük.

Minden az adott körülménytől és környezettől függ.

Az utazás célja felé történő vonalvezetést és a végcélt nemzetek, családok és egyének esetében éppúgy ősi hagyományok alakítják, mint az együttlétet, ehhez szigorúan alkalmazkodni kell mind a belső, mind a külső inditékokra hallgató, elkülönült csoportoknak.

Az együttlétet meghatározó kapcsolatok az arányossági hatást meghaladó igénybevétel hatására ellaposodnak és meglazulnak. Az egyén, de a társadalom helyzetében is lényeges az eredményes alkalmazkodás, amely biztosítja azt, hogy lépést tudjon tartani a környezeti feltételek módosulásának ütemével. Ezeket a módosulásokat csak akkor tudjuk fokozottabban érzékelni, ha – viszonylag – gyorsan mennek végbe, pedig ezredévek folyamán minden változik a természeti törvényeknek megfelelően. Ebben a nagy körforgásban az úton lévő nem több, mint szegényes és szánalomra méltó eszköz a sors kezében, aki az élet apró összefüggéseivel ismerkedik.

Ez azonban csak az első lépés, a továbbiakban az igénnyel együtt egyre fokozódik a tanulni, megismerni vágyás, amely megvalósítja az igazából soha meg nem tanulható, meg nem ismerhető világ rejtelmeiről egy láthatatlan kéz által felemelkedő és visszahulló függöny mögé történő betekintést. A hamis dallamokat ismerő korunkban a fejlődés menete veszélyben forog. Ez nem azt jelenti, hogy a fejlődés megállt, csak a biztonság, a jog, az igazság és a megértés az utazók között szenved károsodást.

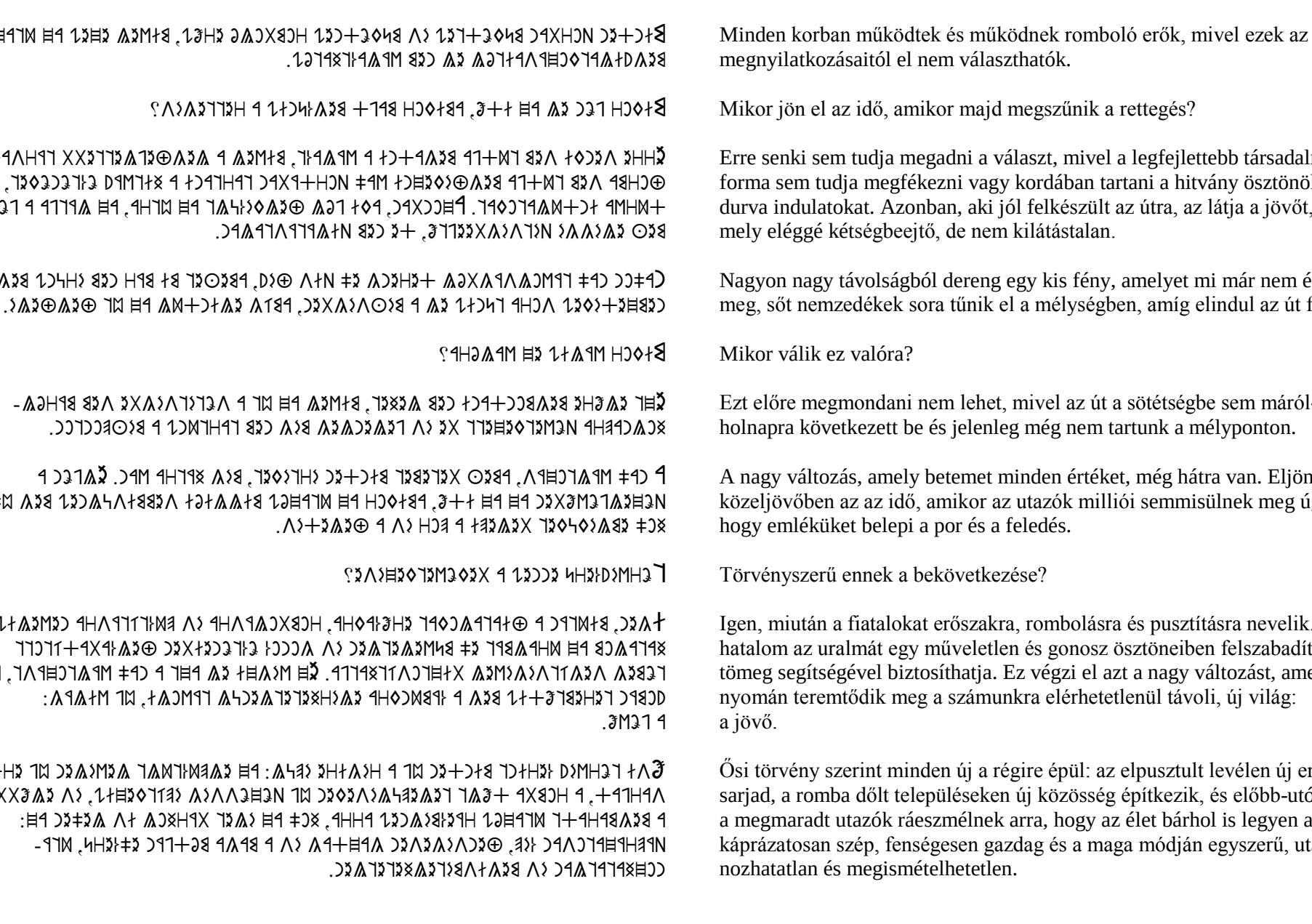

Minden korban működtek és működnek romboló erők, mivel ezek az utazók megnyilatkozásaitól el nem választhatók.

Mikor jön el az idő, amikor majd megszűnik a rettegés?

Erre senki sem tudja megadni a választ, mivel a legfejlettebb társadalmi forma sem tudja megfékezni vagy kordában tartani a hitvány ösztönöket, durva indulatokat. Azonban, aki jól felkészült az útra, az látja a jövőt, amely eléggé kétségbeejtő, de nem kilátástalan.

Nagyon nagy távolságból dereng egy kis fény, amelyet mi már nem érünk meg, sőt nemzedékek sora tűnik el a mélységben, amíg elindul az út felfelé.

Mikor válik ez valóra?

Ezt előre megmondani nem lehet, mivel az út a sötétségbe sem máról-holnapra következett be és jelenleg még nem tartunk a mélyponton.

A nagy változás, amely betemet minden értéket, még hátra van. Eljön a közeljövőben az az idő, amikor az utazók milliói semmisülnek meg úgy, hogy emléküket belepi a por és a feledés.

Törvényszerű ennek a bekövetkezése?

Igen, miután a fiatalokat erőszakra, rombolásra és pusztításra nevelik. A hatalom az uralmát egy műveletlen és gonosz ösztöneiben felszabadított tömeg segítségével biztosíthatja. Ez végzi el azt a nagy változást, amely nyomán teremtődik meg a számunkra elérhetetlenül távoli, új világ: a jövő.

Ősi törvény szerint minden új a régire épül: az elpusztult levélen új erdő sarjad, a romba dőlt településeken új közösség építkezik, és előbb-utóbb a megmaradt utazók ráeszmélnek arra, hogy az élet bárhol is legyen az: káprázatosan szép, fenségesen gazdag és a maga módján egyszerű, utánozhatatlan és megismételhetetlen.

Az élet fogalmának értelmezéséhez külön kell tudnunk választani azokat a sajátosságokat, amelyeket előbb alkottunk meg, mint ahogyan az a valóságban létrejött. Egyetlen fogalomban sem lehet visszaadni az elsődleges hatások alapján ébredő meghatározott irányú válaszokat az igazságnak megfelelően.

Napjainkban egyre többször bebizonyosodik a tudományos igazságoknak elfogadott megállapításokról, hogy hamisak.

Az utóbbi időben – éppen ezért – sürgetőbbé vált a jó gondolat és az eredeti gondolat közötti szűk keresztmetszet megszüntetése. Azonban a képességek teljes mértékű kiaknázásának létrehozása – a kívánt helyen – eddig még nem sikerült. Ez pedig azt jelenti, hogy az óhajtott cél elérése nem csak gondos körültekintéssel párosult ismeretanyagot igényel, hanem szükséges hozzá megfelelő kapcsolattartásra, nyitottságra való készség is.

A kapcsolattartásnál a türelem, gyengédség, megértés és segítőkészség a legfontosabb a viselkedésformák között.

Azok az utazók, akiknél az erőteljes érzelmek nem a megismerés vágyának irányában hatnak, nem viszik a világot előbbre, csak alacsony szintre juthatnak el a maguk területén.

Mivel a képességek egyénenként különbözőek, így utazónként változó követelményeket igényel az új ismeretek, körülmények megjelenése.

Az ismeretszerzést és a tapasztalatokat, amelyek a tudást adják, egyformán szükségszerűen fel kell mérni, mert ezek együttes működése határozza meg a képességet és a tehetséget.

Megfelelőek vagyunk-e a feladatra?

Mennyi energiával rendelkezünk?

Mit akarunk elérni?

Előre meghatározott felmérés után történhet meg a kiválasztás az adott feladat elvégzésére. Csak megfelelően felkészült utazók képesek elvégezni a nagy feladatot a kitűzött cél érdekében. A nagy tömegekből azok emelkedhetnek ki, akik alkalmasak a fokozott terhek elviselésére. Érdemes megfigyelni a valóságban is, hogy az utazóknál milyen mértékben határozza meg a körülmény és az egyéni adottság a hozzáállás kérdését.

Azok a képességek, amelyek bennünk rejlenek, nem állapíthatók meg számtani módszerekkel. Megbízhatóbb és egyszerűbb a tapasztalati megismerés: a gyakorlat.

Természetesen megoldható a mérés alkalmas mintákon is, amelyeket igyekszünk megfelelő körülmények közé helyezni. Gyakorlás és továbbfejlesztés nélkül nem lehet a velünk született adottságokat kibontakoztatni.

A „nagyon akarás” az a tény, amely már számtalan esetben átsegítette az utazókat a nehéz pontokon, s akik az ősi nagy parancs szerint járják a maguk útját az élet végtelen országútján és végzik a feladatukat a kifürkészhetetlen jövő sikere érdekében.

Égeraracsa, 1995. kikelet havában

Az utak sokasodnak

(3. rész)

Az utazók nem minden esetben emlékeznek azokra az utakra, amelyeket a valóságban vagy gondolatban bejártak. Ettől függetlenül az ősök tulajdonságai, cselekedetei ma is velünk vannak, mégpedig következményeikben. Ezáltal minden utazónak nemcsak a valóságos ténykedése, de az elhatározása is, a mában, a jövőt alakítja. Így alakul a felelőssége, mivel a lejátszódó események színtere változatlan már ősidők óta.

Ezért kell tekintettel lenni a célok megvalósítására törő igyekezetek-nél a meglévő adottságokra. Bizonyos tényezők alakítják az utazók sorsát a meglévő körülményekhez történő alkalmazkodás során. Ilyenek: az uralkodó hagyományok, a környezet, amelyben élünk és nem utolsósorban a kapcsolat a velünk élő szomszéd népekkel. Az úton lévők addig is nagy utat tettek meg, amíg az ösztönös törekvéstől eljutottak odáig, hogy a halhatatlanság túlvilági keresése helyett a jelenben teremtették meg a jövőt.

A múltból a jövő felé történő haladás azonban csak bizonyos mértékig e-lőrejutás, mivel az események körforgása ismétlődő.

Az önmagát megismerni akaró úton végső soron a teremtést és a világmindenséget keresi a kutató elme. A mindenséget irányító egyetemes törvények bárminemű megsértése az egész rendszer összehangolt erővonalainak időszakos vagy végleges megváltozását vonja maga után. Ezzel szemben a befejezetlen vagy valamilyen okból félbeszakadt tett oldhatatlan feszültséget eredményez.

Egy folyamatban az egyik tényező felerősödése együtt jár egy másik tényező gyengülésével: a két egymásnak ellentmondó hatás nem összeegyezhetetlen.

Az utak sokasodnak

(III. rész)

Az utazók nem minden esetben emlékeznek azokra az utakra, amelyeket a valóságban vagy gondolatban bejártak. Ettől függetlenül az ősök tulajdonságai, cselekedetei ma is velünk vannak, mégpedig következményeikben. Ezáltal minden utazónak nemcsak a valóságos ténykedése, de az elhatározása is, a mában, a jövőt alakítja. Így alakul a felelőssége, mivel a lejátszódó események színtere változatlan már ősidők óta.

Ezért kell tekintettel lenni a célok megvalósítására törő igyekezetek-nél a meglévő adottságokra. Bizonyos tényezők alakítják az utazók sorsát a meglévő körülményekhez történő alkalmazkodás során. Ilyenek: az uralkodó hagyományok, a környezet, amelyben élünk és nem utolsósorban a kapcsolat a velünk élő szomszéd népekkel. Az úton lévők addig is nagy utat tettek meg, amíg az ösztönös törekvéstől eljutottak odáig, hogy a halhatatlanság túlvilági keresése helyett a jelenben teremtették meg a jövőt.

A múltból a jövő felé történő haladás azonban csak bizonyos mértékig e-lőrejutás, mivel az események körforgása ismétlődő.

Az önmagát megismerni akaró úton végső soron a teremtést és a világmindenséget keresi a kutató elme. A mindenséget irányító egyetemes törvények bárminemű megsértése az egész rendszer összehangolt erővonalainak időszakos vagy végleges megváltozását vonja maga után. Ezzel szemben a befejezetlen vagy valamilyen okból félbeszakadt tett oldhatatlan feszültséget eredményez.

Egy folyamatban az egyik tényező felerősödése együtt jár egy másik tényező gyengülésével: a két egymásnak ellentmondó hatás nem összeegyezhetetlen.

Összeegyeztethető-e a természet és a társadalom?

Az utazók személyiségének kialakulása szempontjából mindenesetre érdekes, hogy helyettesíthető-e a természet vagy a társadalom bizonyos időpontban és életszakaszban.

A társadalmakban és a hozzájuk kapcsolódó következményekben a fejlődés akkor gyorsul fel, ha a közismerttől eltérő tény lép fel valóságként.

Kérdés, hogy a társadalom számára melyik a gyümölcsözőbb: a mechanikus emlékezet hasznosítása vagy a megfelelő ítéletalkotás.

Mind a kettőre szükség van az események egymás utáni érzékelésénél és hasznosításánál az út során. Az érzékelésnél a megismerés utáni vágy kellően felerősödik, ha a kíváncsiságon kívül még más tényezők is elősegítik az ismeretlen kifürkészését. Az ezektől remélt eredmények megnyugvást, hitet, reményt és feltöltődést jelentenek az utazók számára.

Napjainkban, amikor a sötétségbe megyünk, fokozottabban van szükség a hitre és reményre.

Az átmenetek túlnyomó többsége, így például a régiből az újba történő átlépés, sem nélkülözheti a küzdelmet. Az átmenetekkel járó megrázkódtatás, amelyet most az utazók átélnek, fokozatosan jött létre. A régi szembehelyezkedése az újjal, a helyzetét megőrizni akaró ellenkezése a visszatartóztathatatlannal – ez a küzdelem megy most végbe szemünk láttára.

Ez a folyamat megállíthatatlan, erre legjobb bizonyíték: a történelem.

Mivel jár ez az átmenet?

Mindazzal, amit az utazók most átélnek: erőszakos cselekményekkel, kábítószerezéssel, tűzvésszel, háborúkkal és az erkölcsi élet fogalmának átrendeződésével.

Mi az, amit az átmenet során eddig átéltünk?

Két világháború, forradalmak, forgószelek, rendkívüli csapások, földrengések, repülőgép eltérítések, egységesnek hitt birodalmak szétesése és még sok-sok egyéni baj és kellemetlenség. Az átmenet lecsillapodása után átveszi hatalmát az új „Vízöntő kor” , amely már eddig is sok új értéket teremtett, és a jövőben új értékrendet állt majd az elkövetkezendő utazók számára.

A jelenleg élő utazók a régi kort képviselik, és ezért vesztésre vannak ítélve.

A fehér faj, amely eddig uralkodott, fokozatosan veszíti el a gazdasági és erkölcsi hatalmát. Ennek az a magyarázata, hogy erkölcseiben elkorcsosult, szaporodóképessége jelentősen csökkent és folyamatosan öregszik. Ezzel szemben az elnyomott fajok megerősödtek, szaporodtak és nagyságukban megnövekedtek. A „színes” faj (sárga és fekete) lassan, de folyamatosan és feltartóztathatatlanul nyomulnak be a fehérek közé.

Fiatalok, erősek és szaporodóképesek, szemben az elöregedő fehérekkel. Ők szerzik meg a fölényt, és ezzel uralkodóvá válnak.

Az uralom e két újonnan fellépő faj között dől majd el, így ez a harc nem a nemzetiségek háborúja lesz, hanem a fajoké. A győzelem azé lesz, aki a legéletképesebb. A barnák csak a feketék előőrsei, viszont a sárgák gyorsabbak.

A „színes” utazók egy csoportja felismerte az átmeneti állapottal járó szétesés valamennyi előnyét és hátrányát, így a lehető legnagyobb mértékben kihasználja az adott lehetőségeket. Alátámasztja ezt a kereskedői réteg megjelenése, amely szívósan őrzi az eddig elért eredményeket. Ők nem anyagi előnyért végzik a feladatukat, hanem gondosan kidolgozott terv alapján fejtenek ki erőt a számunkra ismeretlen jövő előkészítéséért.

Így egy eszme megvalósítása érdekében feláldozzák magukat a fejlődés oltárán.

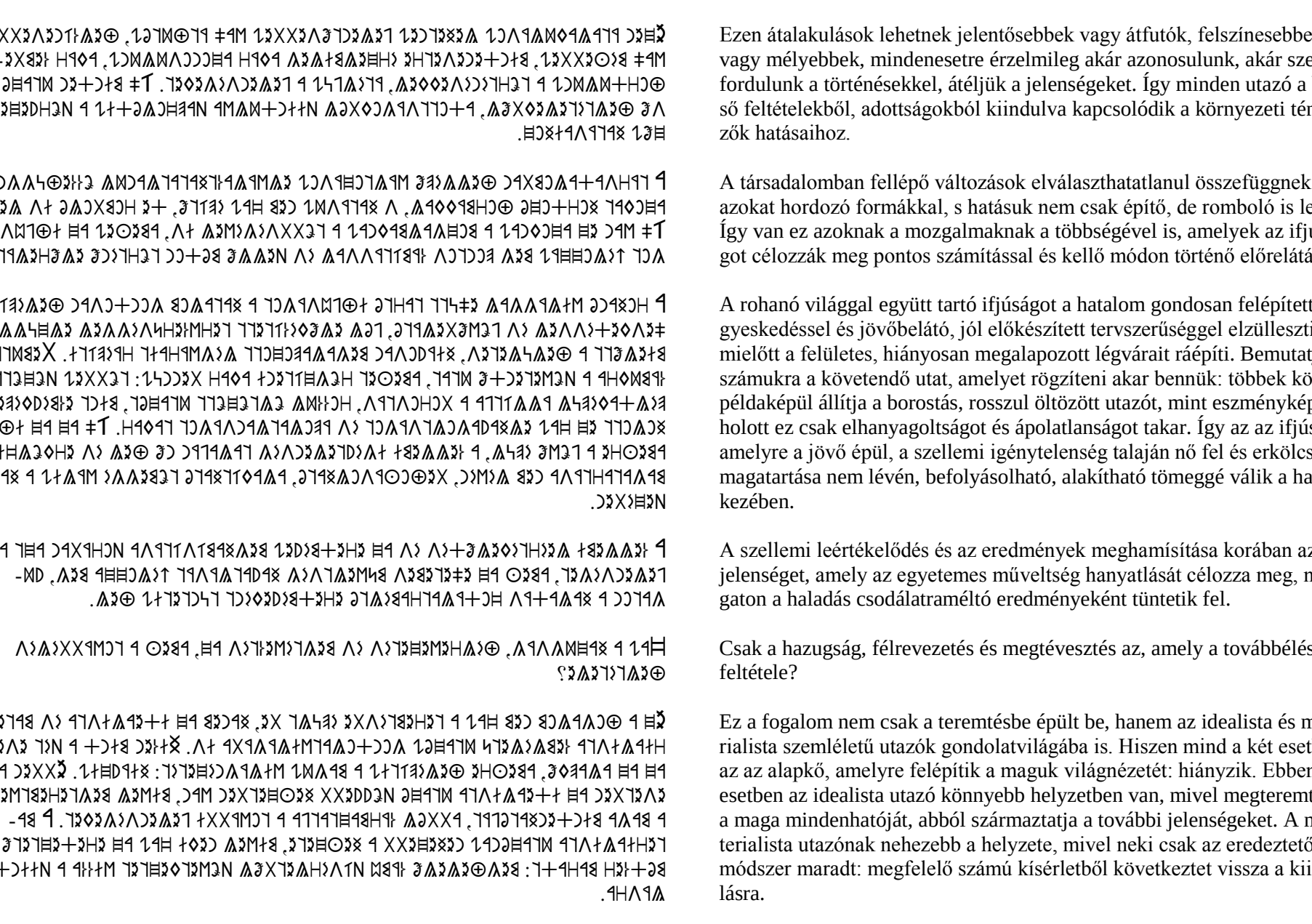

Ezen átalakulások lehetnek jelentősebbek vagy átfutók, felszínesebbek vagy mélyebbek, mindenesetre érzelmileg akár azonosulunk, akár szembefordulunk a történésekkel, átéljük a jelenségeket. Így minden utazó a belső feltételekből, adottságokból kiindulva kapcsolódik a környezeti tényezők hatásaihoz.

A társadalomban fellépő változások elválaszthatatlanul összefüggnek az azokat hordozó formákkal, s hatásuk nem csak építő, de romboló is lehet. Így van ez azoknak a mozgalmaknak a többségével is, amelyek az ifjúságot célozzák meg pontos számítással és kellő módon történő előrelátással.

A rohanó világgal együtt tartó ifjúságot a hatalom gondosan felépített ügyeskedéssel és jövőbelátó, jól előkészített tervszerűséggel elzülleszti, mielőtt a felületes, hiányosan megalapozott légvárait ráépíti. Bemutatja számukra a követendő utat, amelyet rögzíteni akar bennük: többek között példaképül állítja a borostás, rosszul öltözött utazót, mint eszményképet, holott ez csak elhanyagoltságot és ápolatlanságot takar. Így az az ifjúság, amelyre a jövő épül, a szellemi igénytelenség talaján nő fel és erkölcsi magatartása nem lévén, befolyásolható, alakítható tömeggé válik a hatalom kezében.

A szellemi leértékelődés és az eredmények meghamísítása korában azt a jelenséget, amely az egyetemes műveltség hanyatlását célozza meg, nyugaton a haladás csodálatraméltó eredményeként tüntetik fel.

Csak a hazugság, félrevezetés és megtévesztés az, amely a továbbélés feltétele?

Ez a fogalom nem csak a teremtésbe épült be, hanem az idealista és materialista szemléletű utazók gondolatvilágába is. Hiszen mind a két esetben az az alapkő, amelyre felépítik a maguk világnézetét: hiányzik. Ebben az esetben az idealista utazó könnyebb helyzetben van, mivel megteremtve a maga mindenhatóját, abból származtatja a további jelenségeket. A materialista utazónak nehezebb a helyzete, mivel neki csak az eredeztető módszer maradt: megfelelő számú kísérletből következtet vissza a kiindulásra.

Lehetséges, hogy a szellem és az anyag, az értelem és az akarat, a vagyok és teremtek ugyanannak az energiának másféle megnyilatkozási formája? Az utazók mindegyike kap egy darabkát az út elején ebből az energiából, ezt az idealista léleknek, a materialista tudatnak nevezi. Ez az energia-darabka kíséri el őket útjuk során, és az utazás befejezése után visszakerül oda, ahová való.

Az utazás során az utazók számára a legfontosabb feladat: az ismert és ismeretlen fogalmak, dolgok megismerése, másszóval: a tanulás. Keleten a bűnök eredetének a a tudatlanságot tartják. A jelenlegi állapotok – akarva? akaratlan? – nem kedveznek a fogalmi gondolkodás kialakításának, így az igazi megismerés útján történő elindulás nehézségekbe ütközik.

Az utazók egy csoportja képezte – valamikor – a tudás népét. Ezek a már birtokukban lévő és az újonnan szerzett tudást nemzedékről nemzedékre adták tovább és terjesztették el szerte a Földön. Ennek köszönhető, hogy a világ minden részére eljutott az az ismeret, amely a további tudás megszerzéséhez szükséges.
A tudás népének leszármazottai ma is élnek a Kárpát-medencében és most is folytatják azt, amit őseik elkezdtek: a tanítást.

Ez a folyamat akkor is igaz, ha ma már a tudás nem erény, hanem a hatalom eszköze. Ahogyan a történelem halad a sötétségbe vezető lejtőn, úgy a tudást biztosító gondolkodás egyre inkább énközpontúvá válik. Így az anyagias gondolkodás háttérbe szorította és szorítja a szellemi törekvéseket, és a ma utazója számára ez vált természetessé. A szellemi törekvések feldaraboltságához hasonló gondolatmenetet követ a földrajzi területrendezés is. A mesterségesen alkotott birodalmak és az értelmetlenül meghúzott határok nem tarthatók a végtelenségig. Most, amikor új korszak születik, a jelenlegi utazóknak kell felelősségteljes, megnyugtató döntést hozni a kérdésben. A legkülönbözőbb tényezők: nyelvjárás, uralkodó vallás, ruhaviselet, temetkezési szokás, öröklött hagyományok a meghatározók egy-egy övezet felmérésénél. A korábban meghozott, minden alapot nélkülöző ítéletek érvényessége ezen a területen is lejárt, ezért az új körülmények figyelembevételével kell gondoskodni a kiegyensúlyozott, minden szempontot mérlegelő, tényeken és tapasztalatokon alapuló döntésről.

Mi a megoldás?

Ahogy elmosódnak a határok a nemzetiségek, földrajzi területek és néprajzi szokások között, úgy kell megszüntetni a határokat államok és országok között. Ugyanakkor meg kell őrizni a nemzeti öntudatot, az ősi szokásokat, ápolni és továbbvinni az öröklött hagyományokat.

Ez a jövő útja, amely hozzájárulhat a jólét helyreállításához és a gazdasági körülmények kiegyensúlyozásához.

Az eddig felsorakoztatott külső és belső tényezők és érzelmi jelenségek összefüggéseinek bemutatásával az a cél, hogy útbaigazítást, tanácsot kapjanak az utazók az átalakulással járó jelenségek elviseléséhez. Ez az átalakulás kétségtelenül kihat mindenre, hiszen az utazó és környezete elválaszthatatlan kölcsönhatásban áll egymással. A környezet bátor kézzel történő alakítása ugyanazt jelenti, mint amikor valaki a lakásából otthont varázsol.

Természetesen a leírt szó, gondolat csupán írott fogalom marad, ha nem értjük meg a mögöttes tartalmat, azonban remélem, hogy az elvetett mag kikel és a leírt gondolat további gondolatokat ébreszt, s ezáltal hasznára válik a velem együtt utazóknak.

Égeraracsa, 1995. áldás havában

Melléklet

Ajtót nyitok

Hidat verek, hidat verek
most közétek, ó! emberek.
Az nem lehet, az nem lehet,
hogy ne kapjak én is teret.
Ahogy' várok, ahogy' várok,
összefolynak a határok.
Az életem, az életem
örökmozgó tér, végtelen.
Zsugorodik, zsugorodik
tér és idő s a hatodik.
Az út ravasz, az út ravasz:
a fent és lent rég ugyanaz.
Utat török, utat török,
az idő s a jelen örök.
A múltba ment, a múltba ment,
'ki érteni akart jelent.
Anyag a múlt, anyag a múlt.
gondolattal jövőbe nyúlt.
Magas tudat, magas tudat
tevékenyen mutat utat.
Ajtót nyitok, ajtót nyitok,
elemi rész nem lesz titok.
A jövevény, a jövevény:
az Értelem s a tiltott Fény.

Kispest, 1998. január 25.

„Ne oszd meg magad sok dolog között,
mert akkor a lényegre nem marad idő.
Mi a lényeg? Önmagad építése”
Lipták Mariann

Válaszra vár ?

Hol van a cél,
merre menjünk,
van-e lényeg,
mi a kincsünk?

Mi vezessen,
ki ad választ,
mit választhatsz,
s mivé válhatsz?

Kispest, 2002. december 3.

„A jövő képei, amelyeket az ember
megpillanthat, mindig csak valószínűségek,
de sohasem bizonyosságok”
David-Neel Alexandra

A porszemek tánca

Szerte a világon száraz időben
Sok-sok porszemecske fekszik az úton.
Felkészülve várják – engedelmesen –
A kellő erőt, hogy felfelé húzzon.

Végigsöpör rajtuk, mozgásba hozza
Őket a szél, és lendületet kapnak.
Felkavarodnak, táncolnak rohanva,
Egymást kergetve ütődnek egymásnak.

Elmosódó körvonalú a forma,
Amelyet alkotnak és bizonytalan.
Összeáll a kép százféle alakba,
És szétoszlik, ahogy' jött, olyan gyorsan.

Mihez hasonlítottak? – ez a kérdés –
Jól vagy rosszul sikerült a vázlat?
Ám mégsem az, mert egy váratlan lökés
A kialakulást szétszórta: várhat.

Égeraracsa, 2007. május 20.

Tartalomjegyzék

Gondolatok utazásnál

Gondolatok útközben (1. rész) … … … … … … *1*
Az utazás folytatódik (2. rész) … … … … … … *7*
Az utak sokasodnak (3. rész) … … … … … … *13*

Melléklet

Ajtót nyitok … … … … … … … … *20*
Válaszra vár … … … … … … … … *21*
A porszemek tánca … … … … … … … … *22*

Tartalomjegyzék